

BISERICA ROMÂNĂ UNITĂ CU ROMA GRECO-CATOLICĂ

BUNAVESTIRE

ANNUNCIATION

BYZANTINE ROMANIAN CATHOLIC MISSION – TORONTO, CANADA

78 Clifton Road, Toronto, ON, M4T 2G2
tel: 416 443 8796 www.bunavestire.org

Duminica / Sundays:

Sf. Spovedanie – 12:00 pm – Reconciliation
Sfânta Liturghie - 12:30 pm - Divine Liturgy

Sfinții Apostoli Petru și Pavel
The Holy Apostles Peter and Paul

June 2 Iunie

Tropar: **Fericiților Martiri**, care bine v-ați nevoit și v-ați încununat, rugați-vă Domnului să se îndure spre sufletele noastre.

Mărire Tatălui și Fiului și Spiritului Sfânt și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Condac: **Martiri vrednici de toată lauda**, care nu v-ați lepădat de Biserica zidită pe fericitul Petru, pământul nu v-a putut acoperi pe voi, ci ați fost primiți în ceruri: vouă vi s-au deschis porțile raiului și, acolo ajungând, gustați din pomul vieții, mijlocind la Hristos să se dăruiască sufletelor noastre, pace și multă îndurare.

Prochimen: **În tot pământul a ieșit vestirea lor**, și la marginile lumii cuvintele lor. (Ps. 18, 4)

Stih: **Cerurile spun slava lui Dumnezeu și facerea mâinilor Lui o vestește tăria.** (Ps. 18, 1)

Apostol: Din epistola catre Evrei citire. (11, 21-33; 12, 1-9)

Fraților, aduceți-vă aminte de mai-marii voștri, care v-au grăit vouă cuvântul lui Dumnezeu; priviți cu luare-aminte cum și-au încheiat viața și urmați-le credința. Iisus Hristos, ieri și astăzi și în veci, este Același. Nu vă lăsați furăți de învățăturile străine cele de multe feluri; ci bine este să vă întăriți prin har inima voastră, nu cu mâncăruri, de la care n-au avut niciun folos cei ce au umblat cu ele. Avem altar, de la care nu au dreptul să mănânce cei ce slujesc cortului. Într-adevăr, trupurile dobitoacelor – al căror sânge e adus de arhiereu, pentru împăcare, în Sfânta Sfintelor – sunt arse afară din tabără. Pentru aceea, și Iisus, ca să sfințească poporul cu sângele Său, a pățimit în afara porții. Așadar, să ieșim la El afară din tabără, luând asupra noastră ocara Lui. Că nu avem aici cetate stătătoare, ci o căutăm pe cea care va să fie. Așadar, prin El să aducem pururea lui Dumnezeu jertfă de laudă, adică rodul buzelor care preaslăvesc numele Lui. Iar facerea de bine și întrajutorarea nu le dați uitării; că astfel de jertfe sunt bine plăcute lui Dumnezeu.

Evanghelia: Luca 21, 12-19

Zis-a Domnul către ucenicii Săi: Păziți-vă de oameni, pentru că își vor pune mâinile pe voi și vă vor prigoni, dându-vă în sinagogi și în temnițe, ducându-vă la împărați și la dregători pentru numele Meu. Și va fi vouă prilej de mărturisire. Puneți, deci, în inimile voastre să nu gândiți de mai înainte ce veți răspunde; căci Eu vă voi da gură și înțelepciune, careia nu-i vor putea răspunde, nici sta împotriva toți potrivnicii voștri. Și veți fi dați și de părinți și de frați și de rudeni și de prieteni, și vor ucide pe unii dintre voi și veți fi urâți de toți pentru numele Meu; dar nici un păr din capul vostru nu va pieri. Prin răbdarea voastră veți dobândi sufletele voastre.

O, pâine preasfântă,

Dar din cer venit;

Umilit îți cântă,

Sufletul uimit:

Refren: Închinare Ție

În orice moment,

O, Isus ascuns în Sfântul Sacrament.

Te ador fierbinte,

Miel dumnezeiesc;

De azi înainte

Fă să Te iubesc.

Cei șapte episcopi greco-catolici martiri și legătura lor cu Blajul

În 2 iunie 2019, în cadrul unei vizite pastorale în România, Papa Francisc beatifică la Blaj - centrul Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică - șapte episcopi greco-catolici români care au suferit martirul sub regimul comunist la jumătatea secolului XX. Aici dorim să evidențiem legătura acestora cu Blajul.

1. Episcopul Vasile Aftenie

Vasile Aftenie a fost elev la Gimnaziul Greco-Catolic de la Blaj (1911-1918). În 1919 a intrat la Seminarul Teologic Greco-Catolic din Blaj, apoi a fost trimis la Roma ca student la Colegiul Pontifical Grec. Întors

Imnul Episcopilor Martiri

1. S-au născut pe-aceste plaiuri, au păzit ce-i românesc,
Preoți sfinți cu drag de țară, cu glas dulce-ardelenesc;
Au iubit Cetatea Romei, s-au rugat în graiul lor,
Cu Rozarul Maicii Sfinte au unit acest popor.

REFREN:

Sfinții mei din catedrale, cu inel arhieresc,
O coroană de lumină ați primit ca dar ceresc.
Am păstrat credința noastră și în veci n-o voi lăsa,
A fost toată viața voastră, este toată viața mea!

2. Într-o noapte-n mare taină spre Calvar pe toți i-au dus,
Stele-n cer dau mărturie că mergeau după Isus;
Si-au murit bătuți și-n chinuri, umiliți și-nfomețați,
Cu durere mare-n suflet că de frați au fost trădați.

3. Ce iubire fără seamăn! Câtă jertfă! Cât prinos!
Câte cruci pe ziduri scrise! Câte - altare cu Cristos!
N-au fost niciodată singuri, a stat Domnul lângă toți
Și în sfinte catedrale și în temnițe cu hoți.

4. Șapte sfinți, martiri episcopi, cu iubire au sădit,
In grădina Maicii Sfinte, boabe care au rodit;
Rod bogat adună Domnul în mănunchi la Liturghii,
Din Biserica Unită ce în veci va dăinui.

CODA:

Sunt catolic și credința eu pe veci o voi păstra,
A fost toată viața voastră, este toată viața mea.

în țară, revine la Blaj unde este hirotonit preot celibatar la 1 ianuarie 1926 de către mitropolitul Vasile Suci. A fost numit profesor de Istorie Bisericească și Drept Canonic la Academia Teologică din Blaj (1926-1934) și rector (1939-1940). În 1938 a fost numit canonic în Capitlul Mitropolitan de la Blaj. În 6 iunie 1940, la sărbătoarea Înălțării Domnului, în Catedrala din Blaj, a fost numit episcop auxiliar al Arhiepiscopiei de Alba Iulia și Făgăraș și i s-a încredințat funcția de vicar general pentru București și Vechiul Regat.

2. Episcopul Valeriu Traian Frentiu

Valeriu Traian Frențiu a fost elev la Gimnaziul Greco-Catolic din Blaj (1886-1894). A fost consacrat episcop de Lugoj în 1 ianuarie 1913 (14 ianuarie stil nou), în catedrala din Blaj. În 1941-1947 a fost numit Administrator Apostolic al Arhiepiscopiei de Alba Iulia și Făgăraș, rămânând în același timp episcop de Oradea.

3. Episcopul Ioan Suci

S-a născut la Blaj, la 3 decembrie 1907. Urmează ca elev școala primară apoi cea secundară la Gimnaziul Superior Greco-Catolic din Blaj (1914-1925). Întors în țară de la studii în Roma, a fost numit profesor de religie la diferite școli de nivel mediu din Blaj (1932-1940) și profesor de Omiletică, Morală și Pastorală la Academia Teologică din Blaj (1939-1940). În 1947 s-a întors la Blaj ca Administrator Apostolic al Arhiepiscopiei de Alba-Iulia și Făgăraș.

4. Episcopul Tit Liviu Chinezu

A fost elev la Gimnaziul Român Unit din Blaj în clasele VII-VIII (1923-1925). După studiile la Roma, întors în țară, a îndeplinit funcția de profesor de religie și director spiritual la Școala Normală de Învățători din Blaj (1931-1936) și profesor de Filosofie și apoi de Apologetică dar și de Istorie Bisericească la Academia de Teologie „Preasfânta Treime” din Blaj (1937-1946); a fost o vreme prefect de studii iar între 1941 și 1946 a fost rector al Academiei Teologice din Blaj. A înființat la Blaj Asociația „Sfântul Niceta de Remesiana” pentru preoții celibi. În 1946 a fost numit protopop de București, iar în 1948 canonic al Capitulului din Blaj.

5. Episcopul Ioan Bălan

A fost elev la Gimnaziul Greco-Catolic de la Blaj (1891-1899). Urmând studii la Budapesta și Viena, fost hirotonit preot în 24 iunie 1903, la Blaj, unde a îndeplinit diverse funcții, precum pedagog în Internatul „Vancean” din Blaj (1906-1907), notar consistorial la Blaj (1907-1909). S-a făcut cunoscut ca publicist în jurnalele Bisericii, mai ales în „Unirea” și „Cultura Creștină” de la Blaj. A devenit canonic al Capitulului de la Blaj (1920-1936) și rector al Academiei de Teologie (1921-1929) predând Istorie

bisericească și Drept bisericesc. În 18 octombrie 1936 este consacrat în catedrala din Blaj ca episcop de Lugoj.

6. Episcopul Alexandru Rusu

A fost elev la clasele liceale V-VIII (cursul superior) la Gimnaziul Român Unit din Blaj (1899-1903). După obținerea doctoratului la Budapesta, a fost hirotonit preot în 20 iulie / 2 august 1910 la Blaj și a fost numit profesor la Gimnaziul Român Unit (1910-1918; 1920-1925) și la Seminarul Teologic (1910-1918; 1920-1925) la care este numit și rector (1925-1930). A fost director al ziarului „Unirea” și cofondator al revistei „Cultura Creștină”; în 1923 a fost numit canonic al Capitulului mitropolitan. În data de vineri 30 ianuarie 1931 a fost consacrat în catedrala din Blaj ca episcop de Baia Mare. În martie 1946 a fost ales de Sinodul electoral din Blaj în funcția de mitropolit.

7. Episcopul Iuliu Hossu

A fost elev la Gimnaziul Superior Român Unit din Blaj (1900-1904) și a fost consacrat episcop de Gherla în 21 noiembrie/4 decembrie 1917, sârbătoarea Intrării în Biserică a Maicii Domnului, în Catedrala Mitropolitană de la Blaj.

Toți cei șapte episcopi martiri au avut o legătură puternică cu Blajul. Unul dintre ei s-a născut la Blaj (Suci), toți șapte au fost elevi la Gimnaziul de la Blaj (Aftenie, Frențiu, Suci, Chinezu, Bălan, Rusu, Hossu), doi au fost hirotoniți preoți în catedrala din Blaj (Aftenie, Rusu), patru au fost profesori la Gimnaziul din Blaj (Suci, Chinezu, Bălan, Rusu), cinci au fost profesori la Facultatea de Teologie din Blaj (Aftenie, Suci, Chinezu, Bălan, Rusu), patru au fost rectori ai Seminarului Teologic (Aftenie, Chinezu, Bălan, Rusu), patru au fost canonici/consilieri în Capitulul Mitropolitan (Aftenie, Chinezu, Bălan, Rusu), cinci au fost consacrați episcopi în catedrala din Blaj (Aftenie, Frențiu, Bălan, Rusu, Hossu), doi au fost numiți administratori apostolici ai Arhiepiscopiei de Blaj (Frențiu, Suci) iar unul mitropolit (Rusu).